

Datum
2022-11-223-03-06

Diarienummer
TN-2020-258

Skriftlig information

Redovisning av genomfört arbete 2022 enligt Handlingsplan för arbetet 2019-2023 med att stärka Malmös roll som framtidens kuststad

Sammanfattning

I april 2019 antog Kommunstyrelsen *Handlingsplan för arbetet 2019–2023 med att stärka Malmös roll som framtidens kuststad* samt anmodade miljönämnden att samordna det övergripande arbetet med genomförandet av handlingsplanen. Handlingsplanen beskrivs som ett inriktningsdokument med syfte att ge en samlad bild av pågående, planerade och tänkbara åtgärder och aktiviteter för arbetet med att stärka Malmös roll som framtidens kuststad. Detta ärende innehåller en redovisning av genomfört arbete under 2022.

Bakgrund

I budget 2018 (med plan 2019–2023) gavs kommunstyrelsen i uppdrag att, tillsammans med berörda nämnder, stärka Malmös roll som framtidens kuststad. Inriktningen för arbetet med att stärka Malmös roll som framtidens kuststad beskrevs i budgeten enligt följande:

”Malmös roll som en framtida kuststad stärks. Femtio procent av Malmös yta består av vatten. Genom ett nära samarbete med World Maritime University i Malmö finns stora möjligheter att stärka Malmös miljöprofil och generera ny kunskap om hållbara hav till gagn för såväl staden som för övriga världen. Samarbetet stärks med World Maritime Universitys initiativ Ocean Institute.”

I mars 2018 (STK-2018-87) uppdrog kommunstyrelsen åt stadskontoret att i samråd med berörda förvaltningar genomföra ett antal, av förvaltningarna föreslagna, aktiviteter samt att ta fram en plan för hur arbetet med att stärka Malmös roll som framtidens kuststad kan fortsätta under åren 2019–2023.

I april 2019 (STK-2019-187), i samband med redovisningen av budgetuppdraget för 2018, beslutade kommunstyrelsen om *Handlingsplan för arbetet 2019–2023 med att stärka Malmös roll som framtidens kuststad* samt anmodade miljönämnden att samordna det övergripande arbetet med genomförandet av handlingsplanen.

Kommunstyrelsen har under 2020 (STK-2020-421) och 2021 (STK-2021-130) godkänt miljönämndens årliga redovisningar av genomfört arbete enligt handlingsplanen. Vid båda dessa tillfällen har kommunstyrelsen även ställt sig bakom revideringar i handlingsplanen som föreslagits av och förankrats i miljönämnden, tekniska nämnden, stadsbyggnadsnämnden, fritidsnämnden och kulturnämnden. Inför 2022 års redovisning har det inte bedömts föreligga skäl för ytterligare revideringar av handlingsplanen.

Hittills har 36 olika aktiviteter genomförts inom ramen för arbetet, varav 19 under det inledande budgetuppdraget under 2018 och 17 inom ramen för den beslutade handlingsplanen för åren 2019–2023. Under 2022 avslutades 8 av handlingsplanens aktiviteter.

Avslutade aktiviteter under 2022

Aktivitet 8, Utredda regionala förutsättningar för ett biosfärområde (eller motsvarande) som en modell för hållbart brukande av Öresund

Länsstyrelsen Skåne utredde olika former för skydd av den svenska delen av Öresund och lämnade förslag på fortsatt arbete inom ramen för ett regeringsuppdrag, se ärende STK-2021-865. Malmö stad deltog i utredningens arbetsgrupp.

Miljöförvaltningen har ansvarat för aktiviteten med stöd av fastighets- och gatukontoret, stadsbyggnadskontoret och stadskontoret.

Aktivitet 18, Projektet Vattenvetarna fortsätter och vidareutvecklas

Integrationsprojektet Vattenvetarna - mobilt vattenlaboratorium (2019–2021) har genomförts. Totalt har över 10 000 personer ur målgruppen deltagit. Ett viktigt syfte har varit att stimulera barns intresse för natur, miljö och samhälle med utgångspunkt i ett så brett ämne som vatten. Kulturförvaltningen har ansvarat för aktiviteten.

Aktivitet 20, Vidareutveckla arbetet med havsmedvetenhet

Miljöförvaltningen och kulturförvaltningen har gemensamt arbetat med frågan om havsmedvetenhet inom ramen för Sveriges åtaganden inom FN:s havsdekad (Decade of Ocean Science). Den 8–9 maj 2022 stod Malmö stad, tillsammans med Havs- och vattenmyndigheten och WMU, värd för konferensen One Ocean – One Planet: Ocean Literacy Action 2022. Miljöförvaltningen har ansvarat för aktiviteten med stöd av kulturförvaltningen.

Aktivitet 29, Ta fram riktlinjer för sportfiske i Malmö inklusive förslag till åtgärder

Under våren 2022 antogs åtgärdsplanen *Sportfiske i Malmö – förslag på åtgärder* av tekniska nämnden. Planen innehåller flera konkreta åtgärder för att förbättra tillgängligheten och att skapa mer trivsamma miljöer för sportfiskare vid flera platser i Malmö. Vissa åtgärder har hunnit genomföras under 2022 såsom förbättrad skyltning och nya flytbryggor och ytterligare insatser är planerade för kommande år. Under hösten 2022 har miljöförvaltningen beställt provfisken och analyser av abborrar i kanalen för att kontrollera ätligheten av fiskköttet gentemot EU:s gränsvärden.

Fastighets- och gatukontoret har ansvarat för aktiviteten med stöd av miljöförvaltningen.

Aktivitet 31, Utredda broar och andra förbindelser mellan olika havsnära områden

En utredning är genomförd av stadsbyggnadskontoret och fastighets- och gatukontoret. Arbetet fortsätter och hanteras framöver inom ramen för den fördjupade översiktsplanen för Öresundsmetron.

Stadsbyggnadskontoret har ansvarat för aktiviteten.

Aktivitet 33, Utredda stadsutvecklingsmöjligheterna i samband med kustskyddsåtgärder, exempelvis mellan Nyhamnen och Västra hamnen, som kan stärka Malmös identitet som kuststad

Utredningen har genomförts som parallella utredningar där tre arkitektkonsortier fått undersöka och lämna förslag på möjliga stadsutvecklingsprojekt som även inkluderar kustskyddsåtgärder för Malmös inre hamnområde. Resultaten från de parallella utredningarna hanteras framöver inom ramen för den fördjupade översiktsplanen för Öresundsmetron. Inom aktiviteten har även ingått att genomlysna förslagens juridiska utmaningar och process för genomförande likväl som finansieringsmodeller och att ta fram en långsiktig finansieringsprocess för genomförandet.

Stadsbyggnadskontoret har ansvarat för aktiviteten med stöd av fastighets- och gatukontoret, miljöförvaltningen och stadskontoret.

Aktivitet 34, *Ta fram riskkartor och riskhanteringsplan i samarbete med Länsstyrelsen*

Malmö stad har deltagit i olika samrådsforum som Länsstyrelsen Skåne genomfört i sitt arbete med att ta fram Skånes 7 riskhanteringsplaner. Malmö stad har tagit initiativ till ett kommungemensamt yttrande över riskhanteringsplanerna som 12 kommuner undertecknade. I samband med detta tog även Malmö stad initiativ till bildandet av Skånes kustkommuners strategiska nätverk där 13 kommuner samt SKR ingår.

Stadsbyggnadskontoret har ansvarat för aktiviteten med stöd av stadskontoret, fastighets- och gatukontoret och miljöförvaltningen.

Aktivitet 41, *Planera och förbereda inför ICLEI:s världskongress 2021 i Malmö*

ICLEI:s världskongress startade med en virtuell lansering i april 2021, fortsatte som en serie webinarier och möten under namnet ”Road to Malmö” och avslutades med en fysisk kongress i Malmö 11-13 maj 2022. Malmö stad stod för värdskapet för kongressen.

Stadskontoret har ansvarat för aktiviteten med stöd av stadsbyggnadskontoret och miljöförvaltningen.

Pågående arbete på fastighets- och gatukontoret under 2022

Inom aktivitet 7, *Återskapande av grunda områden i äldre industrihamnbassänger*, har en uppgrundning av Södra varvsbassängen påbörjats under 2022. Arbetet planeras avslutas under 2023 och förväntas leda till bättre förutsättningar för biologiskt liv i hamnbassängen samt en ökad säkerhet längs bassängens kajpromenader.

Ett stort arbete med fokus på renhållning har genomförts under 2022. Inom aktivitet 14, *Anordna strandstädningsaktiviteter längs kusten*, har bland annat har skräpdykningar genomförts vid Glasbrukskajen och över 16 000 deltagare anmälde sig till någon av de strandplockningsaktiviteter som anordnats under sommaren. Konceptet med så kallade städhubbar längs stränderna, där malmöborna själva kan låna skräpplockare och soppsåsar, har testats och kommer vidareutvecklas till kommande säsonger. Aktivitet 17, *Havets dag anordnas årligen under juni månad på Ribersborgsstranden*. Testverksamhet för effektiviserad renhållning och minskad nedskräpning bedrivs inom ramen för aktivitet 12 och 13.

Aktivitet 24, *Fortsätta arbetet med badvattenkvalitet vid kommunala badplatser i staden*.

Aktivitet 26, *Utreda upplåtelse längs kust och vid vatten*, fortskrider och under 2022 har fokus lagts dels på en nulägesbeskrivning, dels på förslag för de kommande 2-5 åren.

Aktivitet 32, *Fortsatt utveckling av Malmö hamn i linje med Masterplan för Malmö hamn*, fortgår.

Under året har fastighets- och gatukontoret deltagit i framtagandet av en remissversion av Strategi för kustskydd. Strategin kommer gå ut på en bred remiss under perioden december 2022 till mars 2023 och planeras antas av kommunfullmäktige under november-december 2023. Stadsbyggnadskontoret ansvarar för Aktivitet 35, *Ta fram en strategi för kustskydd*, som avslutas i samband med antagandet av strategin.

Pågående arbete på övriga förvaltningar

Miljöförvaltningen har inom ramen för aktivitet 6, *Bedriva miljöövervakning av Malmös havsområde enligt framtaget övervakningsprogram*, genomfört provtagningar av sediment och blåmusslor i Malmös industri- och småbåtshamnar. Provtagningarna och tillhörande analyser syftar till att följa olika föroreningar och nu förbjudna substansers förekomst i hamnarna och genomförs löpande med fastställda intervall.

På stadsbyggnadskontoret har arbetet med marina områden i Naturvårdsplan för Malmö 2022–2030 fortskridit och planen hanteras nu politiskt inför ett antagande i stadsbyggnadsnämnden, tekniska nämnden och miljönämnden. Aktiviteterna 5, *Peka ut Malmös mest värdefulla marinaområden i Naturvårdsplanen*, och 9, *Utreda fler skyddade områden i Malmös havsområde*, kommer avslutas i samband med antagande av naturvårdsplanen.

Under 2022 har aktiviteten 11, *Revidera skötselplanen för Bunkeflo strandängars naturreservat och i samband med detta inventera de marina delarna*, inkluderats i den revidering av naturreservat som nu påbörjats. En viktig fråga för revideringen är att möjliggöra för etablering av ett sammanhängande framtida kustskydd inom reservatets landområden samt framtida behov av vågbrytare i de marina områdena.

Kulturförvaltningen fortsätter, tillsammans med Marint Kunskapscenter, vidareutveckla Naturum Öresund på Ribersborg inom ramen för aktiviteten 15, *Drift av naturum Öresund*. Naturum Öresund visar upp havet och livet under ytan för allmänheten och skolklasser med speciellt fokus på Öresund.

Aktivitet 19, *Projektet Wisdome öppnar hösten 2021 på Malmö Museer*, som skulle ha avslutats under 2021 har försenats ytterligare på grund av bland annat komplicerade upphandlingar och problem med leveranser. Förberedelser pågår nu inför Wisdomes öppnande under våren 2023.

Frida Beijer
Utvecklingssamordnare